

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs



CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

Број: 01-252
Датум: 28.03.2016.године

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРАЊЕ И ДЕЗИНФЕКЦИЈУ РУКУ

Број процедуре	Датум израде процедуре	Датум измене процедуре
1.22.	28.03.2016	
Процедуру израдила Сања Лукић, главна сестра Тим за стоматолошку здравствену заштиту	Процедуру оверио директор Доц.др Александар Митић	

Handwritten notes:
Under "Сања Лукић": 28-79
Under "Тим за стоматолошку здравствену заштиту": Кесел бр. 654

Signature: [Handwritten signature of Dr. Aleksandar Mitic]

Stamp: [Circular purple stamp of the Clinic for Stomatology Niš]

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs



CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

Број: 01- 252
Датум: 28.03.2015.године

На основу чл.23 ст.1 тач.1 Статута Клинике за стоматологију Ниш, Директор Клинике донео је дана 28.03.2016.године

ПРОЦЕДУРУ ЗА ПРАЊЕ И ДЕЗИНФЕКЦИЈУ РУКУ

Процедура дефинише прање и дезинфекцију руку на Клиници за стоматологију Ниш.

1. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Процедура се примењује у свим организационим јединицама Клинике за стоматологију Ниш.

2. ОПИС ПОСТУПАКА И АКТИВНОСТИ

Прање руку је најважнија појединачна процедура у превенцији инфекција, пошто је доказано да су руке важан пут за преношење инфекције.

Прање руку треба вршити после сваког контакта са пацијентом, пре спровођења асептичне технике, као и на почетку и на крају радног времена и после употребе тоалета.

Пре прања руку треба скинути прстење и накит са руку.

Нокти морају да буду уредни и чисти, скраћени до висине јагодица.

Техника прања руку:

- користити текућу воду,
- користити сапун,
- извегавање прскања по одећи и поду,
- добро трљати шаке једну са другом један минут,
- добро оцедити шаке окретањем на горе,
- добро проушити шаке.

За брисање руку употребљавају се папирни убриси за једнократну употребу, као брз, погодан и поуздан метод сушења руку.

3. ОДГОВОРНОСТ

За примену Процедуре одговорни су начелници Служби и одговорне сестре Служби.

За контролу спровођења Процедуре одговорни су: Комисија за заштиту од болничких инфекција и Главна сестра Клинике.

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs



CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

4. ДЕФИНИСАЊЕ ПОЈМОВА

- **АЛКОХОЛНО СРЕДСТВО ЗА УТРЉАВАЊЕ:** Средство (течно, у форми гела или пене) које је намењено инактивацији микроорганизама или привременом спречавању њиховог раста на рукама. Оваква средства могу садржати један или више типова алкохола, остале активне састојке заједно са помоћним супстанцама и емулзијама. Они се након наношења на суве руке утрљавају у кожу док се кожа не осуши. Не испирају се.
- **АНТИСПЕТИЧКО СРЕДСТВО:** Средство које уклања, односно инактивира микроорганизме или инхибира њихов раст на кожи, слузокожама или ранама. Примери укључују алкохол, који се утрљава у руке и за који је потребна вода, затим хлорхексидин глуконат, јодофори, триклозан, хексахлорофен - који се употребљавају за хигијенско прање руку под течном водом уместо сапуна.
- **БОЛНИЧКО ПОДРУЧЈЕ:** Болничко подручје дефинише се као подручје болничке установе изван зоне једног појединачног пацијента. Болничко подручје обухвата зоне других пацијената и сва остала подручја у установи.
- **ЧИСТЕ РУКЕ:** Руке слободне од штетних микроорганизама. Штетним микрорганомом сматра се сваки микроорганизам који може изазвати инфекцију повезану са здравственом његом.
- **ДЕТЕРЦЕНТИ:** Супстанце које имају активност чишћења. Састављени су од хидрофилног и липофилног дела, а делимо их у четири групе: анионски, катионски, амфотерички и неионски. Користе се за прање руку под течном водом.
- **ДЕТЕРЦЕНТНИ АНТИСЕПТИК:** Антисептик који није на бази алкохола него се користи за хигијенско прање под течном водом.
- **ДЕЗИНФЕКЦИЈА:** Поступак којим се редукује број микроорганизама уклањањем, инактивирањем или привременим спречавањем њиховог раста на површинама или предметима. Поступак дезинфекције не уништава бактеријске споре.
- **ХИГИЈЕНА РУКУ:** Поступци прања, хигијенског прања и утрљавања с циљем уклањања видљиве нечистоће и редуковања пролазне микробиолошке флоре без утицаја на трајну флору коже.
- **ХИГИЈЕНСКО ПРАЊЕ РУКУ:** Поступак прања руку антисептичким средством и водом у циљу редуковања пролазне микробиолошке флоре без утицаја на трајну флору коже. Широког је спектра, али обично мање делотворно и са споријим дејством него утрљавање антисептичког средства за руке. Антисептичка средства која се употребљавају у ту сврху су хлорхексидин глуконат, јодофори, триклозан, хексахлорофен.
- **ХИГИЈЕНСКО УТРЉАВАЊЕ У РУКЕ (или само УТРЉАВАЊЕ):** Примена антисептичког средства за утрљавање на бази алкохола у циљу редуковања пролазне микробиолошке флоре без утицаја на трајну флору коже. Обично је делотворније и делује брже него хигијенско прање руку.
- **ХИРУРШКА ПРИПРЕМА РУКУ:** Састоји се од прања руку течним сапуном и водом (алтернативно детерцентним антисептиком) пре прве операције или ако су руке видљиво упрљане, те утрљавањем алкохолног средства у циљу елиминације пролазне флоре и редуковања трајне флоре коже руку и подлактица.
- **НЕГА РУКУ:** Поступци који смањују ризик за оштећење и иритацију коже.

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs



CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

- ПОДРУЧЈЕ (ЗОНА) ПАЦИЈЕНТА: Подручје или зона пацијента дефинише се као подручје у којем се може наћи контаминација пацијентовим микроорганизмима. Обухвата пацијента, његов кревет, ноћни ормарић као и све предмете у кругу који пацијент може дотаћи рукама.
- ПРАЊЕ РУКУ: Уклањање видљиве нечистоће руку течним сапуном и водом у циљу уклањања нечистоће и редуковања пролазне микробиолошке флоре без утицаја на трајну флору коже.
- ПРЉАВЕ РУКЕ: Руке видљиво упрљане телесним течностима или излучевинама или небилошком прљавштином.
- САПУНИ: Супстанце које имају активност чишћења. Користе се за прање руку под течном водом.
- СРЕДСТВО ЗА ХИГИЈЕНУ РУКУ: Средства за хигијену руку су сапуни (детерџенти) и антисептичка средства.

5. ПРАВНА ПРИМЕНА И ЗНАЧАЈ ПРОЦЕДУРЕ

Прилог Процедуре су и Препоруке за хигијену руку у здравственим установама које је објавило Министарство здравља Републике Србије, које чине саставни део Процедуре.

Поступајући противно одредбама овог Правилника запослени чини повреду радних обавеза.

Процедура ступа на снагу даном доношења, а почиње да се примењује 8 (осам) дана од дана доношења.



ДИРЕКТОР,

Доц др Александар Митић

Препоруке за хигијену руку у здравственим установама

ПРАЊЕ РУКУ

1. Видљиву нечистоћу са руку уклонити прањем водом и сапуном.
2. Руке треба опрати водом и сапуном или их третирати дезинфекционим средством на бази алкохола (ако нису видљиво задрљане) сваки пут:
 - A. пре и после контакта са пацијентом;
 - B. после контакта са извором микроорганизама (телесне течности, мукозне мембране, кожа која нема континуитет, контаминирани предмети);
 - C. после уклањања рукавица са руку.
3. Руке наквасити текућом водом. Нанети средство за прање и равномерно га распоредити по површинама руку. Темељно трљати 10-15с (обратити пажњу на палчеве, дорзум шаке, простор испод ноктију). Темељно испрати текућом водом.
4. За уобичајену негу пацијената се препоручује прање руку обичним сапуном у било ком облику (у комаду, течан, у пудеру, у листићима). Комади сапуна не треба да буду велики и треба да стоје на постољу.

АНТИСЕПСА РУКУ

1. Постиге се прањем руку дезинфекционим средствима која садрже антимикробну компоненту, хирушким прањем руку или применом алкохолних препарата, обавезна је:
 - A. пре извођења инвазивних процедура као што су хирушке интервенције, пласирање интраваскуларних катетера, уринарних катетера и др.
 - B. када је пожељна стална антимикробна активност на рукама;
 - C. када је важно редуковати резидентну флору руку.
2. На одељењима где су услови за прање руку неодговарајући, а руке нису видљиво задрљане или обимно контаминирани крвљу и другим органским материјама, треба користити препарате на бази алкохола.

СУШЕЊЕ РУКУ

1. Не треба користити платнене пешкире;
2. Користити папирне убрусе (папирна вата), али заштићене од контаминације која настаје прскањем воде при прању руку;
3. Чесму затворити након брисања руку комадом папирне вате којим смо обрисали руке.

РУКАВИЦЕ

1. Користити их после прања руку, а не као замену за прање руку;
2. Користити их при обављању активности при којима би руке могле бити контаминирани. Треба их скинути и безбедно одложити, а руке опрати увек када:
 - A. се овакве активности заврше;
 - B. постоји сумња да су рукавице оштећене;
 - C. између пацијената.

3. Рукавице за једнократну употребу користити само једном. Забрањено њихово прање ради поновног коришћења.

СТАЊЕ НОКТИЈУ И РУКУ

- A. Нокти треба да буду довољно кратки да би се могао темељно очистити простор испод њих и да не би узроковали оштећење рукавица;
- B. На рукама, укључујући нокте и околно ткиво, не сме бити знакова инфекције.

ЛОСИОНИ И КРЕМЕ

1. Могу се користити ради спречавања исушивања коже руку услед честог прања;
2. Набављати их у мањим паковањима за индивидуалну употребу или у паковањима са пумпицом која се бацају након пражњења (не пуне се поново).

ЧУВАЊЕ И ИЗДАВАЊЕ ДЕЗИНФЕКЦИОНИХ СРЕДСТАВА

1. Течна средства треба чувати у затвореним паковањима;
2. Препоручују се паковања (боце) која се након трошења средства бацају. Ако се користе паковања која се више пута пуне, неопходно је боцу пре пуњења темељно опрати и осушити;
3. Паковања са алкохолним препаратима чувати далеко од извора ватре.

ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ

1. Континуирана едукација особља;
2. Надзор над спровођењем активности хигијене руку;
3. Укључење особља на свим нивоима у наведене активности.

Литература:

1. Centers for Disease Control and Prevention. Boyce JM, Pittet D. Guideline for hand hygiene in health-care settings. MMWR Morb Mort Wkly Rep 2002; 51:1-16.